

KLASSIKKO, Suomi 2000

Ohjaaja: Kari Väänänen
Näyttelijät: Martti Suosaloin, Janne Hyytiäinen,
Matti Onnismaa, Pertti Sveholm, Pirkka-Pekka
Petelius, Arvi Lind

Suositusikä: K-11, lukio
Kesto: 80 min

Teemoja: kirjallisuus, mieskuva

Elokuva perustuu Kari Hotakaisen Klassikko-romaniin. Päähenkilönä on kirjailija itse, Kari Hotakainen (Suosaloin), joka kustantajan (Petelius) vaatimuksesta alkaa työstää elämäkertansa. Kirjoittaminen vaatii inspiraatiota, ja inspiraation lähteeksi löytyy käytetty Alfa Romeo. Auton saaminen omaan käyttöön vaatii kuitenkin rahaa, joten elämäkerta on saatava julkaistua. Tähän tarvitaan aino annos julkisuutta, mikä taas vaatii vauhtia ja vaarallisia tilanteita. Elokuvassa on vahvasti esillä suomalainen mies eri rooleissa ja ammateissa.

VIHJEITÄ ELOKUVAN KÄSITTELYYN

1. Tyypittelyä

Hotakainen on elokuvassa tietoisesti rakentanut itselleen kirjailijan persoonan. Elokuvassa on muutenkin vahvasti tyypiteltä henkilökuvia, karikatyyreja.

a. Miettikää ryhmissä, millaisia mielikuvia ja oletuksia teillä on eri ammattikuntien edustajista: kirjailijasta, autokauppiaasta, poliisista, opettajasta, rocktähdestä, papista, talonmiehestä...

b. Elokuvassa esiintyvät kirjailija, kustantaja, työtön, vanhojen autojen kauppias, poliisi. Muistelkaa, millaisina heidät esiteltiin. Poimikaa muutamia keskeisiä piirteitä ja verratkaa omiin mielikuvianne kyseisistä ammateista. Vastasivatko toisiaan? Miten erosivat toisistaan?

c. Millaisin keinoin henkilöhaamot tyypitellään elokuvassa? (Kiinnittäkää huomiota ulkoasun lisäksi myös henkilöiden käyttäytymiseen ja puheeseen.)

d. Kuka on suosikkihenkilösi Klassikossa? Miksi?

2. Mieskuva

a. Suomalainen mies on käsite, johon liitetään monenlaisia mielikuvia.

Suomalaisesta miehestä kirjoitetaan kirjoja, tehdään elokuvia, uutisoidaan, runoillaan, hänet nostetaan jalustalle, häntä säälitään, parjataan ja hehkutetaan. Suomalainen mieheen liitetään uskomuksia, persoonallisuuden piirteitä ja oletuksia. Millainen on suomalainen mies? Pohtikaa ja kirjatkaa esille nousseita asioita paperille.

b. Laatikaa ryhmissä tai yksin tältä pohjalta performanssi, runo, aforismi, novelli, maalaus tai kollaasi.

c. Hotakainen jakaa miehet kahteen tyyppiin: moderneihin ja klassisiin. Muistelkaa, mitä tunnusmerkkejä on moderneilla miehillä (itkevät, avautuvat...), mitä klassisilla (tavallisia, luotettavia...). Keksikää jaottelut naisille ja ikäisillenne pojille ja tytöille. Pohtikaa, mikä on tyypillistä kunkin ryhmän edustajalle.

d. Keskustelkaa tällaisen luokittelun hyvistä ja huonoista puolista.

e. Kirjoita paperille esimerkiksi kolme luonteenpiirrettä, kiinnostuksen kohdetta ja tärkeitä esinettä, jotka kuvaavat sinua. Pohdi, mihin edellä laatimassanne luokittelussa sijoituit. Jakakaa paperit sekaisin kaikkien kesken niin, että jokainen saa vieraan paperin. Pohtikaa ja kirjoittakaa, mihin tyyppiin paperin henkilö lukeutuu luonteenpiirteittensä, kiinnostuksen kohteittensa ja tärkeiden esineittensä perusteella. Kerätkää paperit kasaan ja etsikää omanne. Vastaavatko oma ja toisen tekemä luokittelu toisiaan? Keskustelkaa yhdessä ihmisten leimaamisesta ja stereotypioista.

3. Naiset Klassikossa

Elokuva perehtyy suomalaiseen mieheen, mutta naiset kuvataan ulkokohtaisesti. (Osaltaan kerronnan näkökulma, Hotakainen pääasiallisena kertojana, johtaa siihen.) Millainen on elokuvan naiskuva? Miksi?

4. Autot ja statussymbolit.

- Autot ovat kulkuneuvoja, joilla liikumme paikasta toiseen. Niitä on kutsuttu myös isojen poikien leluiksi ja peniksen jatkeeksi. Miksi - mitä nämä nimitykset kertovat? Keksittekö muita autoihin liittyviä sanontoja tai vertauksia?
- Elokuvassa autot kertoivat käyttäjästään. Mitä? Miettikää esimerkkejä ympäriltänne, mitä autot kertovat omistajistaan vai kertovatko ne.
- Voiko auto toimia statussymbolina? Keksikää muita tällaisia symboleita (kännykät, kellot, vaatteet...).

5. Minun elämäni.

- Kirjoita omaelämäkerrallinen novelli itsestäsi, aiheena siis Minä. Nosta esiin asiat, jotka ovat vaikuttaneet vahvasti elämääsi ja tehneet sinusta juuri sinut.
- Kirjoita novelli, jossa päähenkilönä on yliminäsi. Toiveet toteutuvat ja haaveista tulee totta, peilistä sinua tuijottaa juuri sellainen tyyppi kuin toivot itsesi olevan. Mistä kaikki alkoi ja mihin päättyi? Nimeä novellisi.

(Novelli on pienimuotoinen tarina. Lisää tietoa novellista ja apua novellin kirjoittamiseen löydät osoitteesta <http://www.koulukanava.fi/aidinkieli/kirjallisuus/novelli/index.htm>)

6. Julkisuus.

- Elokuvassa Hotakainen haluaa julkisuutta, jotta saisi kirjansa julkaistua. Hän käyttää rajuja keinoja saavuttaakseen päämääränsä. Millaisia? Oikeassa elämässäkin on tällaisia henkilöitä. Selatkaa iltapäivälehtiä ja katsokaa, löydätkö hotakaismaista toimintaa.
- Toiset tavoittelevat julkisuutta ja pyrkivät julkisuuteen hinnalla millä hyvänsä, toisille se on taas pakollinen paha. Löydätkö esimerkkejä tällaisista ihmisistä?
- Pohtikaa termiä "turha julkkis". Kuka on tarpeellinen julkkis? Mikä tekee hänestä tarpeellisen? Entä kuka on turha ja miksi?

d. "Melkein sukua julkkikselle" -radio-ohjelmassa ihmiset soittivat lähetykseen ja kertoivat tarinoita julkkisten kohtaamisista. Käykää läpi luokkanne "melkein sukua julkkikselle" -kertomukset.

e. Laatikaa ohjeet: Tee se itse - julkkikseksi helposti, hetkessä.

7. Kirjallisuus.

- Mitä klassikko tarkoittaa? Miksi elokuvan nimi on Klassikko?
- Elokuvan päähenkilö on kirjailija Kari Hotakainen, joka on oikeastikin olemassa ja kirjoittanut siis elokuvan pohjana olevan Klassikko-romaanin. Etsi tietoja Hotakaisesta. Vastaako elokuvan hänestä antama kuva todellisuutta? Pohdi elokuvan dokumentaarisuutta/fiktiivisyyttä
- Tutustu kirjailija Kari Hotakaiseen ja hänen tuotantoonsa. Mitä muuta hän on kirjoittanut? Lue romaani Klassikko ja vertaile sitä elokuvaan.